

Notat

Dato: 19. august 2014

Kopi til:

Emne: **Kort beskrivelse af initiativer i ansøgning til puljen til løft af ældreområdet 2015**

1. Styrket rehabiliteringsindsats – En borger Et forløb (fortsat fra 2014)

Sundhed og Omsorg ønsker at fortsætte og fremme implementeringsprocessen, som er iværksat i forbindelse med En Borger – Et Forløb.

Med midlerne fra puljen til løft af ældreområdet ønskes de tværfaglige team (ét i hvert hjemmeplejedistrikt) til styrkelse af indsatsen videreført. Det tværfaglige team består af en ergoterapeut, en sygeplejerske og en social- og sundhedsassistent, der har til opgave fagligt og pædagogisk at vejlede social- og sundhedsmedarbejderen.

Baggrunden for at etablere det tværfaglige team var dels KORAs rapport om trænende hjemmehjælp i Fredericia Kommune og Hjemmehjælpskommissionens rapport, dels Viborg Kommunes evalueringer af egne pilotforsøg med rehabiliterende indsatser i hjemmeplejen, hvor det tætte samarbejde imellem ergoterapeuter og social- og sundhedsmedarbejdere (hjemmetrænere) har givet medarbejderne et fagligt løft og borgerne et bedre tilbud / forløb i form af større faglighed i indsatsen samt en mere målrettet og sammenhængende indsats.

Økonomi: 4.494.395 kr.

2. Rehabiliteringscenter (fortsat fra 2014)

Med Budget 20144 vedtog Byrådet at etablere et samlet rehabiliteringscenter på Klosterhaven/Klostertoften, hvor der skabes en samlet ramme omkring midlertidige pladser, akut-pladser, stillestuer mv.

Formålet med indsatsen er at styrke gentræning/træning for borgere, som har midlertidigt ophold – oftest i forlængelse af hospitalsindlæggelser eller sygdom/funktionsnedsættelser, som midlertidigt umuliggør ophold i eget hjem.

Indsatsen består i en ressourcemæssig styrkelse af genoptræningssindsatsen ved en yderligere tilknytning af terapeuter, så genoptræningen dels intensiveres og dels suppleres med konditions-/ styrketræningselementer i regi af et egentlig rehabiliteringscenter. Med en styrket indsats hæves kvaliteten/kompetencer omkring kommunens rehabilitering af de svage borgere med sigte på deres generhvervelse af funktionsevne og fortsat mestring af eget liv.

Ved systematisk intensiv og repetativ træning dagligt under opholdet på rehabiliteringscenteret øges borgerens evne til mestring af eget liv så som forflytninger, toiletbesøg, personlig pleje, indkøb mv..

Træningen skal tage udgangspunkt i den enkelte borgers funktionsevne og træningen skal være alsidig, hvorved forstås, at den skal sigte mod at medføre forbedringer i forhold til såvel kondition, styrke, fleksibilitet, og reaktion samt balance.

Økonomi: 2.054.018 kr.

3. Målerettet træning/aktivitet på demensplejecentre/-afsnit (fortsat fra 2014)

Indsatsen sigter mod en styrket kontinuerlig "træning/aktivitet" blandt beboerne på plejecentrenes demensafsnit med sigte på, at disse borgere, jf. servicelovens bestemmelser, tilbydes hjælp til at vedligeholde fysiske og psykiske færdigheder.

Indsatsen – som samlet løber over 2 år (2014-2015) - rummer to elementer;

- dels et individuelt borger/beboerrettet tiltag, hvor terapeut i samspil med personalet foretager en forundersøgelse med henblik på at vurdere funktionsniveauet og fornøden indsats for at bevare/løfte dette, samt at igangsætte handlinger der sigter mod minimum 30 minutters daglig aktivitet.
- dels en personalerettet indsats, om hvordan funktionsniveauet kan vedligeholdes eller udvikles via de daglige aktiviteter, via fysiske udfordringer eller via kognitiv udfordring.

Indsatsen i forhold til beboere på demensplejecentre forløber parrallelt med en tilsvarende indsats for beboere på almindelige plejecentre finansieret indenfor det ordinære budget.

Økonomi: 502.753 kr.

4. Tværfaglig kompetenceudviklingsprojekt (fortsat fra 2014)

En stærk fokus på den rehabiliterende tilgang til hele pleje- og omsorgsindsatsen, styrket forebyggelse samt udviklingen af et nært sundhedsvæsen, hvor kommunen har større ansvar for sundhedsopgaver og efterbehandling rummer nye udfordringer for alle faglige personalegrupper indenfor (syge-)pleje, træning, ernæring mv.

Med henblik på at tackle udfordringer foreslås gennemført et tværgående kompetenceopkvalificering tilrettet de enkelte faggrupper inden for blandt andet følgende områder:

- Tidlig opsporing og forebyggelse/rehabilitering
En opkvalificering af medarbejdere omkring tidlig opsporing og forebyggelse af begyndende sygdom/funktionsnedsættelse med henblik på at sikre borgerne den bedste og længstvarende egenmestring og evne til at leve livet.

- Grundlæggende sygepleje og dokumentation/formidling omkring sygdom

En faglig målrettet opkvalificering i forhold til en større kommunal varetagelse af sygeplejen til styrkelse af kvaliteten for de borgergrupper, som "flytter" ud fra det regionale sundhedsvæsen via kortere indlæggelser/ambulante besøg. Kvalificering af medarbejdernes færdigheder omkring dokumentation og formidling omkring sygdom, bl.a. for sikre dialogen med praktiserende læger m.fl. og undgå uhensigtsmæssige indlæggelser.

Økonomi: 2.339.268 kr.

5. Tilskud til tillempet styrketræning 75+ årige (fortsat fra 2014)

Formålet med at tilbyde personlig assistance til at 75+ årige borgere kommer igang med tillempet styrketræning er primært forebyggelse af aldersbetinget svækkelse og sygdom.

Indsatsen tager afsæt i forskningsmæssig evidens for, at styrketræning øger muskelmasse/-styrke og giver stærkere knogler, og dermed også at styrketræning er en særdeles effektiv træningsform til at modvirke alders- og inaktivitetsbetingede forandringer. Når kroppen bliver ældre reduceres muskelstyrken, og risikoen for funktionstab, skrøbelighed og nedsat livskvalitet øges. Muskeltabet starter i en relativ ung alder, men tabet accelereres efter 60 års alderen og i 90 års alderen, vil der i gennemsnit kun være 30-50 % af det antal muskelfibre, som man har i 20 års alderen.

Indsatsen består i tidsafgrænset bevilling af økonomisk tilskud til personlig assistance til borgere i aldersgruppen 75+ år, som vil starte med styrketræning i motionsforening/-center. Tilskuddet dækker omkostninger til borgerens personlige assistance til f.eks. mobilitet til/fra og mellem træningsmaskiner, indstilling af maskiner og personlig instruktion i udførelse af træningen. Borgeren betaler selv eventuelle kontingenter i motionsforening/-center samt transport til/fra.

Den foreslåede økonomiske ramme er supplerende i forhold til de 550.000 kr., som Ældre- og Sundhedsudvalget på mødet den 4. marts 2014 (sag nr. 4) indstillede indarbejdet i forslag til Budget 2015. De – i givet fald – i alt 1.000.000 kr. svarer til ca. 67 borgerforløb

Økonomi: 450.000 kr.

6. Styrket indsats i forhold til udadreagerende demente på plejecentre (fortsat fra 2014)

En tilbagevendende udfordring i dagligdagen på plejecentrene er gruppen af meget urolige og udadreagerende demente borgere.

Med etableringen af et skærmet afsnit for udadreagerende demente på Liselund (Ældre- og sundhedsudvalget den 29. april 2014 (sag nr. 4) blev skabt rammer for at sikre denne målgruppe trygge rammer for fortsat socialt og aktivt liv trods deres demens.

Den forslåede indsats består i den personalemæssige styrkelse, som der kræves for at varetage den mere individuelle indsats, som målgruppen kræver.

Økonomi: 1.364.760 kr.

7. Styrkelse af aktivitet og omsorg på plejecentrene i ydertimerne (fortsat fra 2014)

Der etableres yderligere sociale aktiviteter på kommunens plejecentrene – specielt i de sene eftermiddagstimer og tidlige aften timer. Indenfor indsatsen er der særlig fokus på de sociale rammer omkring måltidet, hvor der bl.a. med måltidsværter sætter fokus på "det gode måltid" og den positive effekt dette erfaringsmæssigt har på beboernes lyst til at spise og dermed på ernæringstilstanden.

Med indsatsen afsættes en pulje for 2015 svarende til ca. 13,9 årsværk (søst-personale) til opnormering af plejecentrenes bemanning i primært ovennævnte tidsrum.

Med en styrket bemanning etableres ressourcer til et øget aktivitetsniveau for centrenes beboer, herunder den omtalte indsats omkring måltiderne. Indsatsen for et stærkere socialt liv på plejecentrene vil – i samarbejde med det enkelte center - blive udmøntet såvel i det kontinuerlige dagligliv som ved enkeltstående begivenheder – fest, udflugt mm.

Økonomi: 4.550.025 kr.

8. Leve-bo-miljøer på plejecentrene (fortsat fra 2014)

I leve-bomiljøet er det vigtigt at anerkende, at den enkelte beboer er herre over egen hverdag og dens indhold i så høj grad som overhovedet muligt. Det er vigtigt, at de aktiviteter og andre tiltag, der sættes i gang, har beboeren som omdrejningspunkt, og at den socialpædagogiske indfaldsvinkel bruges som tankegang og arbejdsmetode. I et leve-bomiljø er det vigtigt, at dagligdags aktiviteter er tilpasset den enkelte beboers ønsker og behov.

En plads på plejecenter/-afsnit baseret på levebo-principper har en højere tildeling, da implementeringen af levebo-principperne rummer højere omkostninger end en almindelig plads, da arbejdsgange, måltider mv. skal tilpasses beboernes ønsker og deltagelse. På plejecentre uden levebo-miljø er en række arbejdsgange i betydeligt højere omfang tilrettelagt med henblik på effektive arbejdsgange og ressourceudnyttelse. Tilsvarende er maden i vidt omfang præfabrikeret/færdig mad leveret fra centralkøkkenet.

Den foreslåede økonomiske ramme dækker en videreføring af de pladser, som blev finansieret i 2014, samt yderligere 68 pladser, som udrulles i 2015 i henhold til udvalgets beslutning herom.

Økonomi: 2.073.500 kr.

9. Indsats for yngre ældre demente og deres pårørende (Ny)

Formålet med indsatsen er at skabe et sted med aktiviteter for yngre ældre borgere med demenssygdomme og deres pårørende, hvor der leves et liv i et tempo, som den demensramte borger kan trives i. Det handler om livskvalitet, mestring, glæde og udvikling, på trods af afvikling for både den demente og den pårørende.

Der skal være fokus på

- 1) Aktiviteten: det, der virker; det, der kan blive bedre og det, vi kan gøre sammen.
F.eks. "Kend din iPad" "Skriv dine erindringer" "Brug af medier f.eks. Ipod mv. til yndlingsmusik" "Bjergbestigning og foto i Ø-bakkerne" mv.
- 2) Læring for ægtefæller: At have et godt liv sammen med demensramt ægtefælle.
- 3) Fremme mestring af livet med demens, så borgeren kan forblive længere i eget hjem.

Målgruppen er yngre ældre mennesker med en demensdiagnose og tidligt diagnosticerede, samt disses eventuelle ægtefæller, som ikke trives i kommunens allerede eksisterende tilbud. Der kan deltage 4-5 par af gangen.

Den økonomiske ramme dækker personalemæssige dækning (2 fagpersoner) af 3 ugentlige forløb á 4 timer, diverse materialer til aktiviteten samt husleje, idet aktiviteten netop, under hensyn til at målgruppen ikke ser sig selv i eksisterende tilbud, ikke bør placeres på plejecentre eller lignende.

Økonomi: 370.588 kr.

10. En specialiseret indsats i hjemmeplejen for borgere med demens (Ny)

Formålet er oprette en specialiseret indsats i hjemmeplejen til borgere med demenssygdomme. Der ønskes en kontinuerlig indsats med få og kompetente fagpersoner omkring den demente borger. Der skal planlægges en pædagogisk indsats hos borgere med demens i forbindelse med personlig og praktisk hjælp. Borgerne skal aktiveres og stimuleres i hjemmet af én og samme person i forbindelse med den personlige og praktiske hjælp. Dvs. at der kræves en mer-tid hos borgere med demens. Dette skal give mere "ro på" hos borgeren, færre klager fra pårørende, større arbejdsglæde for medarbejdere og en oplevelse af aflastning hos kollegerne, samt minimering af indlæggelse af borgerne med demens på sygehus og på aflastning på plejehjem.

Der udvælges 12 demens kontaktpersoner (3 i hvert hjemmeplejedistrikt), der både skal være vejledere for deres kolleger, samt selv *udelukkende* arbejder med borgere med demens. De 12 demens kontaktpersoner, skal hovedsagligt være social- og sundhedsassistenter og/eller social- og sundhedshjælpere med særlige personlige og faglige kompetencer til målgruppen.

De 12 kontaktpersoner kan ikke være primære personale hos alle borgere med demens i distrikt de tilhører, men de skal have kendskab til alle borgere med

demens og være deltagende i vurderingen af, hvilken indsats der skal ydes og af hvem. Dvs. at de skal sparre med disponatorerne.

I den økonomiske ramme indgår rekruttering og uddannelse af de 12 kontaktpersoner til den specialiserede demensindsats. Endvidere indeholdes en opnormering med 2 sosuassistenter i forhold til den mætid, der vil være i indsatsen for de demente borgere, når de skal aktiveres, involveres og stimuleres under hensyn til deres demens.

Økonomi: 829.900 kr. kr.

11. Styrkelse af den psykiatriske sygepleje (Ny)

Målgruppen er ældre borgere, der er kendte i Sundhed og Omsorg og som har en psykiatrisk lidelse, som nedsætter deres livskvalitet.

Formålet med indsatsen er:

- At styrke samarbejdet, behandlingen og plejen af ældre borgere med psykiatriske lidelser, og skabe sammenhæng og forløbskoordination mellem region, praktiserende læger og det kommunale sundhedsvæsen.
- At fagligheden og den professionelle kvalitet i sygeplejen systematisk og kontinuerligt udvikles og styrkes.
- At ældre borgere i Viborg Kommune tilbydes psykiatrisk sygepleje af høj faglig standard
- Styrke borgerens ressourcer
- Sikre borgeren størst mulig autonomi
- Understøtte borgerens nuværende og fremtidige mestring af egen livssituation

Aktiviteterne i indsatsen, som løses ved oprettelse af 2 specialesygeplejerskestillinger, er:

- Være sparringspartnere og supervisere plejepersonalet med udgangspunkt i recovery
- Undervise og vejlede personalet, som er tæt på borgeren med henblik på tidlig opsporing af forværring i sygdommen
- Forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser
- Gennem tæt samarbejde med region og praktiserende læger iværksætte hensigtsmæssige tiltag, der understøtter borgerens mestring af egen sygdom
- Professionel støtte og rådgivning i akutte krisetilstande (sikkerhedsnet under udskrevne patienter).
- Afhjælpe akut forværring af symptomer hos kronisk sindslidende
- Facilitere et godt borger og pårørende samarbejde
- Sikre, at behandlingsforløbene tager afsæt i borgerens aktuelle symptomer, diagnose, sociale problemer, krise, compliance og somatisk sygdom.

Økonomi: 934.560 kr. kr.